

CARVALHO

PROBLEMES D'IDENTITAT

CARLOS ZANÓN

Columna

CARLOS ZANÓN
CARVALHO:
PROBLEMES
D'IDENTITAT

Traducció de Núria Parés Sellarès

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2019

© CARLOS ZANÓN, 2019

© HEREUS DE MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN

TANT CARVALHO COM LA RESTA DELS PERSONATGES CREATS ORIGINALMENT PER MANUEL
VÁZQUEZ MONTALBÁN S'AUTORITZEN SOTA LICÈNCIA I AUTORITZACIÓ DELS HEREUS.

DE MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN

© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2019

© EDITORIAL PLANETA, S.A., LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2449-3

DIPÒSIT LEGAL: B. 22.584-2018

FOTOCOMPOSICIÓ: TONI CLAPÉS, S.L.

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

ÍNDEX

1. Madrid Barcelona	13
2. Matar és or.	22
3. Una pistola a la panxa, Tom Jones	32
4. Tornem a casa	44
5. La muntanya de Montjuïc	55
6. Gent estranya a casa	63
7. Gaudí t'odia	69
8. Glaciar.	78
9. La dona portuguesa.	86
10. Colraves espirulina	103
11. Tapes espanyoles xineses	120
12. Nuevos Ministerios.	133
13. Sopar a les postres.	142
14. Elvis és viu	151
15. Menteix-me fins a la veritat.	166
16. Play stop play	176
17. Mala hòstia.	192
18. No hauríem d'estar fent això	203
19. Superman II.	211
20. Tot l'amor del món	219
21. Narcopisos.	226
22. Nòvia uruguaiana camuflada d'argentina	234
23. Aquí reposa Elizabeth Rosetti	244

24. II.30	254
25. No vull parlar d'això	269
26. Caps cruixents de becada	278
27. Podridura noble	291
28. Setge a l'Amèlia	301
29. Ajudant la poli	312
30. Hamburguesa amb patates i cola	320
31. TLP mon amour	329
32. Ebri i urgent	347
33. Portar-se el submís de casa	358
34. Paquet postal	367
 Agraïments	 379

Madrid Barcelona

No sé quants milions de cadàvers és ara Madrid, però en sé d'un que acaba d'anar-se'n decebut d'aquesta habitació, arrossegant les cadenes del fantasma del certamen Biblioteca passat, quan va ser guanyador del Premi imposant-se a argentins, colombians i altres ens lingüístics amics. Estic despullat en una espaiosa habitació de l'Hotel de las Letras, i a les parets hi ha paraules poderoses de Kapuscinski que tant és que potser no siguin veritat. Paraules sobre una tribu que només té el passat que pot abastar la memòria del més vell. M'encanten aquestes tribus, les que no obliden, però posats a triar, prefereixo les tribus que saben recordar i ho fan.

L'exescriptora que encara no sap que és ex ja se'n va. Es balanceja —cofre de mare àstur i maneres de pare mexicà— al ritme que ella mateixa marca a les tecles del mòbil al passadís d'accés als ascensors. Un «Ja vinc» escrit amb perícia sobre la pantalla de l'iPhone al seu marit, un santanderí addicte al Frenadol en sobres i al *Babelia* d'abans que fos abans, prohóm de l'edició dura en tapa tova.

Que llarg el camí des del desig que no existia, la descàrrega i el «val més que me'n vagi».

Sí, val més.

Urgències de fugida.

Se'n va perquè avui no és ella la que havia de ser aquí, sinó la Meva Nòvia Zombi.

La que no contesta, la que es moria d'amor fa tot just dues setmanes, la que es va volatilitzar. Quin detectiu estàs fet, que no només perds falsos morts, o clients amb minuts pendents, sinó també la que suposadament és la dona de la teva vida.

—No et cansa viure la vida així...? —m'ha preguntat l'escriptora nefasta.

—Què vol dir «així»?

—Amb desinterès. Com si res no t'importés. Com un suïcida.

—És tard i t'esperen.

«No et cansa viure la vida com un suïcida?», va interpellar l'heroïna, Leonor Zurita, el seu amant aclaparadorament byronià a la pàgina 65 de la futura novel·la negra de províncies que encara està per escriure.

Pobra dona, ella, pobre tonto, jo.

A fora, cotxes que rugeixen de matinada a la Gran Via madrilenya, petits i veloços edificis que estosseguen per les canonades trencades. Aquesta nit més que mai, tinc la meitat del cos Garfi i l'altra meitat Peter Pan. Agafó la segona Heineken del moble bar perquè la cervesa d'importació —i no una cosa digna com un bon vi o un Ardbeg rebaixat amb aigua— em faci sentir miserable. Tal com manen els cànons, em deixo caure al sofà i faig una ullada a l'embull de llençols on s'ha executat un sexe rabiós, sense cap més delictes que el de maltractar la nit.

«Per què la gent ara es deprimeix i ningú no es posa trist, que és una cosa a l'abast de tothom i lluny de les farmacèutiques?».

La veritat és que no m'he volgut sentir responent i he silenciats qualsevol resposta. A ella tant li ha fet.

«T'he parlat de la meva pròxima novel·la?».

Tota l'estona.

Incansablement.

Fins i tot quan et mossegava la boca perquè callessis.

Nòvia, Nòvia Zombi, ara t'interpel·lo directament: potser no has vingut perquè estàs en Abisme Classe A, dissenyat a talls de bona cocaïna i maldat amb paracaigudes. És això? O perquè m'estàs protegint. Sempre dius això: et protegeixo. De què coi m'has de protegir? Em vols convèncer que tens bon cor? Doncs com he de resseguir i interpretar aquells gestos teus de nena cruel, aquelles ales volàtils, aquella ganyota de «acomia-da tu el servei que jo em marejo només de posar el peu a terra»? Juro que jo no buscava tot això, ja de vell, sabent-me les trampes, i menys de la dona del gàngster, i ara, vet aquí, oh *infelize*, tot un Vincent Vega, i més si el gàngster és en Luis Carbonell, rutilant assessor governamental de ministre del PP moderat, tebi i encara no imputat —almenys aquesta nit— per corrupció.

Oh, Carvalho, no siguis idiota i reconeix que també és probable que la teva Nòvia Zombi no hagi vingut perquè no vol continuar amb això, perquè ha calculat i ha optat per futura maternitat, nivell de vida i un calaix de pastilles en comptes d'un autònom de quota mínima, faldiller feminista, amant de subnivell supervivència i un calaix de mitjons negres i dos d'esport rentats i plegats des dels victoriosos anys noranta, data de l'últim rebut pagat al Gimnàs Colón.

Admet-ho: no ets una bona inversió, en absolut. Tan bé que t'anava tot quan eres versemblant.

Alço la segona ampolleta holandesa. Et saludo i t'enyoro, Escriptor, veí, pare, vampir. Que fàcil que és la vida quan algú l'ordena i hi posa causes i efectes, rèpliques intel·ligents, un final sensat. Em miro des de fora tal com ell em miraria avui i em trauria a hòsties del llibre que

estic escrivint mentalment d'això. Ets clixé pur, Pepe: borratxo, sol, despullat i desesperat. Per tant, per no xi-pollejar encara més en llocs comuns, vaig a l'armari i agafo un pot de lllaminadures —gentilesa de l'hotel literari— i, entre la cervesa i els plàtans de sucre, ja sóc menys pastura de llibre i més jo.

M'estic posant epifànic. Ho noto. Passi, passi, senyor Parsifal. Com si fos a casa seva, però miri de ser breu i esgarrapi poc, que no estem per a gaires esquinços. Si s'hi fixa bé, per allà arriba la Santa Compañia, les rodes sotraguejant en el fang, melancolia i ànimes en pena. Potser coincideixen. Potser ni es destorben. Potser són part del mateix conte vostè i ella.

A qui vull enganyar? Vull que entris per aquesta porta i em diguis ok, mata'm, d'acord. Qualsevol excusa valdrà. Per exemple que t'han abduït els extraterrestres i aquesta és la causa per la qual no podies respondre les meves trucades ni venir avui a aquesta cita. esclar, per descomptat, no sé per què no se m'ha acudit abans, els extraterrestres, ai collons, mira que sóc burro. Quan et veiés arribar, et diria: «Ok, fes-me un petó, calla».

Estil de vida, gatar sense saber, seguretat, la festa que uns només poden sentir des de la cuina: la vella història de sempre, la del tirador esquerrà de Manchette, el Pijoaparte mentre la moto va per la carretera del Carmel, l'ós zíngar del circ Ringling fent riure i gaudir el públic de possibles.

Diners, diners, diners.

Amunt i avall.

Engego el televisor i, per descomptat, Catalunya.

Una bandada en estampida de bisons, tietes, alumnes pastifes del Liceu Francès saltaran després d'aquest estiu a l'abisme, esperant que el Virolai i la UE els mantinguin en suspens en l'aire, però crec que això no passarà.

Banderes i banderes en balcons i solapes.

Els bandolers espanyolots, per la seva banda, estan espantats, excitats, superats: no s'ho poden creure de tan terrible i llaminer que és.

I al mig, els bons immaculats, els maniquins assenyallant amb un dit a l'esquerra, amb l'altre l'escalfament global i amb el nas les vambes Nike fetes a l'Índia.

Banderes patriotes, banderes idiotes.

No deixis mai les claus de casa als del bat de beisbol, als de la *peineta*, als de Catalunya serà Zamora o no serà.

Més banderes en consistoris i als carrers.

Que embriac, Carvalho, borratxo, malalt, vell.

Clic. Silenci. Pau.

Vaig a la finestra. Mal actor, bon autòmat. Els vidres entelats. Escric amb el dit en el baf les cinc lletres de la paraula MERDA i a través del contorn miro els carrils de la Gran Vía mentre —m'ho imagino, ho visualitzo, m'ensorro— en Carbonell et deu tenir presonera, lligada a una columna de marbre o a una copa de Cardhu i un paquet de Winston, i segur que arrossega una cama imitant Ricard III. Segur que en Carbonell ha llegit Shakespeare. Segur que broda les seves frases de malvat i tu de casta vídua. Que embriac, Falstaff, borratxo, condemnat, vell.

Podíem haver marxat lluny, ser feliços, Nòvia Zombi. D'alguna manera que aquesta vegada no sé explicar, la manera més impossible era la propícia.

Feliços a Roma, Síria o Bangkok, però lluny de l'aeroport, que allà se m'hi va quedar un amic.

Hi ha un munt de coses que els teus pares, de petit, et van dir i tu no en vas fer ni cas i que, de vell, saps que t'hauria anat molt bé haver-les entès. Durant anys, de petit, només em rentava una de les mans quan anàvem a dinar, l'única mà que suposadament faria servir per

agafar el pa, la fruita o la forquilla. Una vegada, la meva mare es va quedar a la porta del lavabo, esperant satisfeta fins que em vaig adonar de la seva presència i la vaig mirar. L'aigua continuava caient sobre la meva mà. No me l'havia ni ensabonat perquè per a això m'hauria fet falta l'altra mà i hauria curtcircuitat la meva proposta de mínima higiene. Recordo la seva sorna quan em va dir:

«*Neno, para rezar e pecar, pecha a porta dentro*».

Que recordi aquesta frase ve molt al cas en aquest moment en què totes les meves forces estan focalitzades en braços i esquena, intentant que aquests dos armaris encastats no aconseguixin el seu objectiu: ficar-me el cap a dins del vàter i refregar-me la cara contra els meus propis orins, perquè ofegar-me ja ho veig un pèl exagerat. Només em volen donar una lliçó, intimidar-me, evitar que la torni a veure, que faci de Larra a Joséalfredo —«Mira't al mirall: veus quina bona parella que fem, Pepe?»—, que torni a Madrid, una ciutat tan poderosa que ha sobreviscut a Ana Botella i a Joaquín Sabina.

Què hauria canviat, mare, si hagués tancat la porta del lavabo d'aquesta cafeteria de Cedaceros? Res. Que tindria aquests paios a fora, esperant-me, aporrinant la porta, intentant doblegar el pestell que mai —ni de petit ni ara— em digno a utilitzar, qui sap si com a rebel·lia innòcua com la majoria de les rebel·lies que un esgrimeix d'adolescent. Els tios no afluixen, collons, i arriben les primeres arcades amb la pudor de pixats, i el que tens al darrere, Carvalho, és un *pikolinos* —sense cordons: no hi ha classe possible en aquests peus— que et fa servir com a èmbol. Criden, però no saps què diuen. Llàstima de totes les serradures de la capital que et deus estar emportant amb els teus pantalons acabats de planxar pel servei d'habitacions de l'Hotel de las Letras on ahir —tan lluny, ja— va passar allò de Juliette Binoche i una nit —tan

estranya i més llunyana encara— hi vas sopar vi, formatge i petons amb aquella dona que ara et diuen que deixis en pau.

M'estiren pels cabells cap enrere per treure'm del vèter i comprovar si em sé la lliçó de memòria. El tio —diguem-li Pixie— que em té agafat per la meva penosa pelussera em furga les butxaques fins que troba el bitllet de l'AVE. Té una expressió gairebé cisellada per un bisturí massa entestat perquè aquesta cara s'assembli a un guardaespalles *vintage*, dels que no van aconseguir evitar que disparant a la Jackie matéssim en Jack. Rubicund, ulls petits i molt junts, llavis en una boca que m'encantarania rebentar amb un puny americà. Mosca rossa sota el llavi inferior. No veig el seu company —eeeh... Dixie?—, perquè és darrere meu. L'un li pregunta a l'altre que quan me'n vaig. Una hora em queda. Poden estar tranquils: Atocha és a quinze minuts.

—No et volem per aquí —diu en Pixie—. Entesos? Deixa-ho estar o això d'avui serà com una brometa. T'hem avisat de totes les maneres possibles. Ho captes? Ella no et tornarà a veure. Ho sabem tot. No hi ha línia ni missatge que no escoltem o llegim. Ho entens, això, també?

Dic que sí amb el cap mentre m'asseuen al terra del lavabo i noto com se'm mulla el cul. És humiliant, però almenys és una sensació que ve des de fora. Sóc el ciutadà que ningú no enfoca amb la càmera quan es converteix en heroi. El Brando a qui ara hostien i que el productor elimina del metratge de la pel·lícula. Una perfecta croqueta de sang i serradures.

—Segur que ho has entès bé, català?

—*Eu entendo perfectamente...*

I és que crec que hem de construir un país diferent i plurilingüe des d'ara mateix.

—No t'entenc si em lladres.

—Dic que llavors d'allò de pactar un referèndum ni parlar-ne.

Una hòstia Anacleto en tota la cara per part d'en Dixie i foten el camp. Per experiència sé que a les primeres escenes mai no maten el graciós. Una bona rèplica a temps allarga els serials, si no, adéu Moriarty.

Al cap d'uns segons, m'aixeco, em miro al mirall, veig la magnitud del desastre, em pentino i surto. Els dos cambriers fan veure que no han vist res. Un, sud-americà, mira la tele, preocupadíssim perquè en Bale, aquest matí a Valdebebas, no ha bromejat amb els seus companys. L'altre, del país, em mira de reüll. Pregunto què dec del cafè i les serradures.

—No surti així al carrer. Prengui alguna cosa abans.

—Posi'm un orujo fred.

Arriba l'orujo. Se'n va l'orujo. N'arriba un altre. Es queda una estona reposant però també se'n va. L'orujo. Jo també ho hauria de fer.

—D'on és vostè? No té accent de res.

L'hi dic.

—Ja. —Gairebé sembla que queda afligit—. Aquí, ja veu. Una alcaldessa una mica Joana la Boja i una plaga de toques petites i nens de rínxols engominats. No sé on s'ha ficat, però ja pot anar amb compte amb gent d'aquesta.

—Sap guardar un secret?

—No.

—Vostè és el meu home.

Li dic el motiu de la tírria amb l'esperança que demà se sàpiga per tot Madrid: en Carbonell sona per al futur equip de govern de la Comunitat de Cifuentes. Em sento una mica Mario Cabré, però el meu paper de Lancelet interpretat per sant Joan Baptista es queda de seguida sense text i no entro en detalls. No em cobra els orujos, perquè després diguin que no hi ha ponts entre comunitats germanes. Arrossego el meu cos desgavellat cap a

Atocha. En el meu fur intern i anormal encara espero veure-la a l'estació, al primer pis o al mig de les mil tortugues d'aquell estanyol demencial. O això o un missatge al mòbil o un avió solcant el cel d'aquest blau tan Madrid amb una frase que em doni esperança. Però la realitat se cenyeix al guió i no passa res.

Els passatgers ja pugen al tren d'alta velocitat. Localitzo el meu seient i em deixo caure. Finestra. Ens posem en marxa. Anuncien una pel·lícula d'amor, càncer i redempció. Al costat, un vestit de mudar i corbata em mira de reüll les taques de pintallavis de la camisa. L'ignore mentre em poso els auriculars i busco al mòbil algun «Grans Èxits» gratuït que contingui el mínim de mines antipersona possibles. Ja em comença a fer mal el cos i trio que soni Aznavour. Sóc conscient que Aznavour no és una bona elecció perquè sovint es troba examants en qualsevol cantonada i els pregunta si han sigut felices els últims vint anys. Però si m'hi esforço, el meu francès pot ser tan dolent com vulgui.